

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
26 ТРАВНЯ 2026 РОКУ**

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 5 від 22 червня 2026 року)*

Рецензенти:

Кравченко Тетяна Миколаївна, доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (26 травня 2026 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2026. с. 146

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Г. В. Товканець – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету; О.П. Поп – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта», староста наукового студентського гуртка «Перспективи освітньо-педагогічної науки»; Н. І. Керечанин – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма), А. В. Чорей – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій

Мегела А.А., здобувач вищої освіти
спеціальності «Початкова освіта», група ПО-1сп;

Науковий керівник:

д. п. н., проф. Товканець Г.В.

Мукачівський державний університет

ВРАХУВАННЯ ЕРГОНОМІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Сучасна система освіти перебуває у стані активного реформування, що супроводжується переорієнтацією на гуманістичні цінності, індивідуальний підхід до кожної дитини та створення сприятливого освітнього середовища. Початкова школа є базовим періодом для формування фізичного здоров'я, психоемоційного стану та навчальної мотивації молодших школярів [1].

Учитель початкових класів повинен не лише передавати знання, але й створювати такі умови навчання, які сприяють збереженню здоров'я, підтриманню працездатності та гармонійному розвитку учнів. Це передбачає глибоке розуміння закономірностей розвитку дитячого організму, особливостей сприймання інформації, рівня працездатності та втомлюваності дітей [4].

Важливим аспектом реалізації ергономічного підходу є організація навчального середовища: класна кімната повинна відповідати санітарно-гігієнічним вимогам, бути добре освітленою, провітрюваною, зручною для навчання та безпечною для перебування дітей. Правильне розташування меблів, відповідність парт зросту учнів, оптимальна відстань до дошки, раціональне використання кольорової гами інтер'єру безпосередньо впливають на стан здоров'я дітей, їхню концентрацію уваги та ефективність навчання [2]. Ці чинники спрямовані на створення максимально комфортних умов для навчальної діяльності.

Для вчителя важливо вміти планувати урок таким чином, щоб запобігати перевантаженню дітей, використовувати фізкультхвилинки, змінювати види діяльності та підтримувати інтерес до навчання [5]. Особливого значення набуває врахування індивідуальних особливостей учнів, адже кожна дитина має власний темп засвоєння інформації, рівень розвитку та особливості сприйняття.

У сучасній школі активно застосовуються цифрові ресурси, інтерактивні дошки, комп'ютери та планшети, що потребує врахування додаткових ергономічних вимог. Учитель повинен знати правила безпечного використання технічних засобів, тривалість роботи за екраном, особливості розташування пристроїв та вплив цифрового навантаження на здоров'я дітей.

Окремого значення набуває психологічний аспект ергономіки. Створення сприятливого емоційного клімату в класі є важливою умовою ефективного навчання. Учитель повинен забезпечити атмосферу довіри, підтримки та взаємоповаги, що сприяє розвитку пізнавальної активності та формуванню позитивного ставлення до навчання. Ергономічний підхід у цьому випадку передбачає врахування психологічного комфорту учнів, запобігання стресовим ситуаціям та підтримання мотивації до навчання [5].

У контексті сучасних освітніх змін ергономічні знання набувають інноваційного характеру. Вони стають основою для впровадження нових педагогічних технологій, створення інклюзивного освітнього середовища, адаптації навчання до потреб кожної дитини. Особливо важливим є врахування ергономічних вимог при роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, адже саме комфорт і доступність середовища забезпечують їхню успішну інтеграцію в освітній процес.

Таким чином, врахування ергономічних особливостей освітнього середовища в організації навчальної діяльності учнів початкової школи сприяє підвищенню ефективності навчання, збереженню здоров'я учнів і вчителя, створенню комфортного та безпечного освітнього середовища. У сучасних умовах значення ергономічного підходу постійно зростає, що зумовлює

необхідність його глибокого вивчення та практичного впровадження у педагогічну діяльність.

Список використаних джерел

1. Ергономіка в освіті // Українська електронна енциклопедія освіти. URL: <https://eduglos.iitta.gov.ua> (дата звернення: 26.04.2026).
2. Карапузова Н. Д., Зімниця Є. А. Основи педагогічної ергономіки: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 192 с.
3. Товканець Г. В. Формування безпечного психологічного середовища на уроках мовно-літературної освітньої галузі у початковій школі. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2025. № 1 (56). С. 245–249. URL: <https://visnyk-ped.uzhnu.edu.ua/article/view/330106> (дата звернення: 26.04.2026).
4. Товканець О. Ергономіка розвивального середовища освітньої установи: умови формування. Естетика і етика педагогічної дії. 2021. № 23.
5. Щербакова Н. М. Ергономічна компетентність у системі професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. 2025. № 2. С. 58–68.

Нестерук А.А., здобувач вищої освіти
спеціальності «Початкова освіта», група ПО-4;

Науковий керівник:

д. п. н., проф. Товканець Г. В.

Мукачівський державний університет

ДИДАКТИЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ КОМФОРТНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Сучасна освітня система орієнтована на формування комфортного навчального середовища, яке забезпечує всебічний розвиток учнів, охорону їх фізичного та психічного здоров'я, а також сприяє позитивній мотивації до

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>